

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 34, Şubat 2019, s. 281-291

ISSN: 2149-0821 Doi Number:<http://dx.doi.org/10.16990/SOBIDER.4820>

Dr. Öğr. Üyesi Yahya DOĞAR

Inönü Üniversitesi, yahya.dogar@inonu.edu.tr

FARKLI GRUPLARA GÖRE SPOR EĞİTİM İLİŞKİSİ

Özet

Araştırmanın amacı, farklı gruplara ait insanların sporun eğitime yaptığı etkilere ilişkin görüşlerini ve farklılıklarını ortaya çıkarmaktır.

Araştırmada öğrenci, öğretmen, esnaf, amatör ve profesyonel sporcu grupları ve her gruptan 200 denek olmak üzere toplam 1000 kişiye aynı soruları içeren anket uygulanmıştır. Deneklere sporun fonksiyonlarından sosyal gelişime, ruhsal gelişime, sorun çözmeye, verimliliğe, eğitim aracı olarak benimsenmesine, kişilik gelişimine, akademik başarıya ve toplumsal barışa katkılarıyla ilgili görüşleri sorulmuştur. Anket çalışması Kahramanmaraş ve Ankara illerinde yapılmıştır. Bulgular hem sayısal hem de % olarak istatistiksel değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Yeterli sayıda kadın sporcu denek bulunamadığı için, kadınlar ayrıca değerlendirmeye alınmamıştır.

Sonuç olarak, grupların sporun eğitim ve sosyal yönünü ve bunların yararlarını yeterince tanımadıkları anlaşılmaktadır. Teorik açıdan katkılarıyla insan eğitiminde önemli rol oynayan sporun, pratikte aynı düzeyde yer almadığı görülmektedir. Bir başka ifadeyle fonksiyonları itibariyle spor, meslek gruplarına göre farklılıklar arz etmekte, eğitime katkısı olduğunu söyleyenler kadar, katkısı olmadığını söyleyenler de vardır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Spor, Spor ve Eğitim, Spor Eğitim İlişkisi

SPORTS EDUCATION RELATION ACCORDING TO DIFFERENT GROUPS

Abstract

The aim of the study is to reveal the opinions and differences of the effects of different groups of people on the effects of sports on education.

A total of 1000 subjects including students, teachers, tradesmen, amateur and professional athletes and 200 subjects from each group were interviewed with the same questions. The participants were asked about their opinions about their contribution to social development, spiritual development, problem solving, productivity, adoption as an educational tool, personality development, academic success and social peace. The survey was conducted in Kahramanmaraş and Ankara provinces. The results were statistically evaluated in both numerical and%. Since a sufficient number of female athletes could not be found, women were not included in the assessment.

As a result, it is understood that groups do not know enough about the educational and social aspects of sports and their benefits. It is seen that the sport, which plays an important role in human education with its contributions from the theoretical perspective, does not take place at the same level in practice. In other words, according to the functions of sports, there are differences according to the occupational groups, there are those who say that the contribution to education is limited, as well as those who say.

Keywords: Education, Sport, Sports and Education, Sports Education Relationship

GİRİŞ

Sporun birlikte iş yapma, sağlıklı kararlar verme ve olumlu alışkanlıkları topluma kazandırmadaki rolü yadsınamaz. Çünkü bilinçli ve bir amaca yönelik olarak yapılan hareketler, eğitici bir değer ve nitelik taşımaktadır (Alpman, 1972: 12).

Bu itibarla beden eğitimi ve spor sadece insanlar arasında yapılan fiziksel bir mücadele değil, aynı zamanda bir eğitim aracıdır.

Spor, insanın hareket potansiyeli ve bununla ilgili tepkileriyle ve bu tepkilere dayalı olarak ortaya çıkan, kişideki davranış değişiklikleriyle ilgili olan eğitim olayının bir evresidir. Bu nedenle beden eğitiminin ürünü, bedeni eğitilmiş ve geliştirilmiş insanlardır (Singer, N. Dick, W. 1974: 15).

Spor, bireyin tabii çevresini beşeri çevre haline getirirken elde ettiği yetenekleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, bireysel ya da toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamında içinde veya profesyonelce meslek haline getirdiği, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir kurumdur (Yetim, A. 2000)

Toplumsal bir kurum olarak spor, toplumda belirli görevler üstlenmekte, toplum üyelerinin değişik açılardan çeşitli beklentilerine cevap vermekte, bireyin doğrudan kişisel sorunlarının çözümünde olduğu kadar, toplumsal özellik taşıyan sorunlarının çözümünde de güçlü bir eğitim aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. (Demirbolat, 1988: 101).

Birey özellikle grupsal sportif etkinliklere katılmakla dışa dönük bir kişilik geliştirir. Oyunlarda yeni arkadaş edinen ve oyun kurallarına uyan birey, toplumda da yasalara saygılı ve daha girişken, toplumsal bir kişilik sahibi olur. İşbirliğinin gelişmesi de yine spor etkinliklerine katılmakla elde edilen toplumsal niteliktir. (Tezcan, M. 1982: 141).

Sporunda esas olan algıların mahiyeti, bunların çabuklaştırılması, algıya temel olan ipuçlarının, belirtilerin bir işaretlenmesi ve algıya yardımcı olan çeşitli etkenlerin saptanması, ya da tersine rakibin algısını zorlaştırıp karıştırarak onun gecikmesine yol açmak, bir başka ilgi alanını oluşturur. (Özbaydar 1983: 31-32)

Dürüst bir karakter oluşumunda yine sporun önemli rolü vardır. Spor yapan kişi, boş zamanını verimli olarak değerlendirmiş olur. Böylece zararlı alışkanlıklara yönelmeyen birey, dürüst bir karakter geliştirmektedir. Hoşgörülü, centilmen, anlayışlı bir kişilik spor yoluyla da kazanılır (Başer, E. 1986: 61).

Spor insanların bedensel ve zihinsel yeteneklerini geliştirme amacını güden, hesap, dikkat, rastlantı ve beceriye dayanan, aynı zamanda da tat veren bir tür yarıştır. (Seyrek, H. 1991: 2)

Bu açıklamalardan da anlaşıldığı gibi spor, bireyin kendini tanımada önemli bir eğitim aracı olmaktadır. Eğitim ise, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğu taşır (Varış, F. 1984: 5).

METOD

Araştırma yöntemi olarak betimsel (tarama) yöntem benimsenmiştir. Araştırma grubu içerisinde Ankara ve Kahramanmaraş illerinde öğrenci, öğretmen, esnaf, amatör ve profesyonel sporcu guruplarına mensup ve rasgele yöntemle seçilmiş 1000 kişiden oluşmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan ve 3 öğretim elemanı tarafından uzman görüşü alınan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun uygulandığı kişilerden “bilgilendirilmiş gönüllü onam formu” alınmıştır. Elde edilen ham veriler çapraz tablolar halinde yüzde (%) ve frekans (f) kullanılarak sunulmuştur. Yeterli sayıda kadın sporcu denek bulunmadığı için, kadınlar ayrıca değerlendirmeye alınmamıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Deneklerin Gurup Bilgileri

Denek Gurubu	f	%
Öğrenci	200	20
Öğretmen	200	20
Esnaf	200	20
Amatör Sporcu	200	20
Profesyonel Sporcu	200	20
Toplam	1000	100

Tablo2. Deneklerin Yaş Durumu.

Yaş Gurubu	f	%
18'den küçük	50	5
19-25 Arası	350	35
26-30 Arası	200	20
31 ve Üzeri	400	40
Toplam	1000	100

Tablo 3. Deneklerin Eğitim Durumu

Öğrenim Durumu	f	%
İlk Öğretim	230	23
Orta öğretim	340	34
Yükseköğretime Devam	210	21
Yükseköğretim Mezunu	220	22
Toplam	1000	100

Tablo 1, 2 ve 3' e göre beş farklı grup olduğu görülmektedir. Yaş guruplarında % 40 ile 31 ve üzeri yaş gurubunun ve %34 ile de orta öğretim gurubunun yer aldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Grupların Spor Yapma Durumu

Gruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Yarışmalara katılmadan spor yaptım	58	50,0	30	25,8	28	24,1					116
Yarışmacı olarak spor yaptım	67	11,9	40	7,1	57	10,1	200	100	200	100	564
Seyirciyim	43	19,4	75	33,9	103	46,6					221
Sporla ilgilenmedim	32	32,3	55	55,5	12	12,2					99
Toplam	200		200		200		200		200		1000

Tablo 5. Sporun Sosyal Gelişime Etkisi

Gruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	32	16,00	147	73,50	165	82,50	100	50,00	50	25,00	494
Etkili	161	80,50	45	22,50	20	10,00	80	40,00	110	55,00	416
Etkisi Yok	7	3,50	8	4,00	15	7,50	20	10,00	40	20,00	90
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

Tablo 6. Sporun Ruhsal Gelişime Etkisi

Guruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	66	33,00	90	45,00	140	70,00	100	50,00	70	35,00	466
Etkili	128	64,00	80	40,00	25	12,50	50	25,00	80	40,00	363
Etkisi Yok	6	3,00	30	15,00	35	17,50	50	25,00	50	25,00	171
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

Tablo 7. Sporun Sorun Çözmeye Etkisi

Guruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	59	29,50	116	58,00	90	45,00	100	50,00	120	60,00	485
Etkili	132	67,50	34	17,00	50	25,00	60	30,00	30	15,00	306
Etkisi Yok	9	4,50	50	25,00	60	30,00	40	20,00	50	25,00	209
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

Tablo 8. Sporun Verimliliğe Etkisi

Guruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	51	25,50	50	25,00	160	80,00	90	45,00	60	30,00	411
Etkili	125	62,50	121	60,50	28	14,00	60	30,00	95	47,50	429
Etkisi Yok	26	13,00	29	14,50	12	6,00	50	25,00	45	22,50	162
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

Tablo 9. Sporun Eğitim Aracı Olarak Benimsenme Durumu

Guruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	33	16,50	41	20,50	128	64,00	110	55,00	100	50,00	412
Etkili	159	79,50	142	71,00	12	6,00	69	34,50	75	37,50	457
Etkisi Yok	8	4,00	17	8,50	60	30,00	21	10,50	25	12,50	131
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

Tablo 10. Sporun Kişilik Gelişimine Etkisi

Gruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	100	50,00	65	32,50	100	50,00	125	62,50	40	20,00	430
Etkili	45	22,50	65	32,50	88	44,00	50	25,00	130	65,00	378
Etkisi Yok	55	27,50	70	35,00	12	6,00	25	12,50	30	1,50	192
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

Tablo 11. Sporun Akademik Başarıya Etkisi

Gruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	19	9,50	45	22,50	150	75,00	100	50,00	120	60,00	434
Etkili	178	89,00	130	65,50	14	7,00	25	12,50	40	20,00	387
Etkisi Yok	3	1,50	25	12,50	36	18,00	75	37,50	40	20,00	179
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

Tablo 12. Sporun Toplumsal Barışa Etkisi

Gruplar	Öğrenci.		Öğretmen		Esnaf		Amatör Sporcu		Profesyonel Sporcu		Top.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Kısmen Etkili	7	3,50	15	7,50	100	50,00	88	44,00	40	20,00	250
Etkili	192	96,00	170	85,00	32	16,00	72	36,00	130	65,00	596
Etkisi Yok	1	0,50	15	7,50	68	34,00	40	20,00	30	15,00	154
Toplam	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	1000

TARTIŞMA ve SONUÇ

Tablo 4'e göre, yarışmacı olmadan spor yapanlar sırasıyla esnaf % 14, öğretmen % 15 ve öğrenciler de % 29 olarak tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %20'si, esnafların % 29'u ve öğrencilerin de % 34'ü yarışma düzeyinde spor yapmaktadırlar.

Taraftar olarak sporla ilgilenenlerin % 21 öğrenci, % 37 öğretmen ve % 51 oranında esnaf olması dikkat çekmektedir. Bu grupların seyirci olarak sporla ilgilenmeleri, vakit ya da spor ortamı bulamadıklarından değil, sporun sosyal verimlilik yararlarını yeterince kavrayamamış olmalarından kaynaklanabilir. Benzer bir durum sporla hiç ilgilenmeyen öğretmenler (%28) için daha da düşündürücüdür. Genç neslin rehberleri olarak kabul edilecek olan öğretmenler, bu davranışları ile öğrencilere olumsuz örnek de teşkil edebilirler. Aslında bu durum, toplum olarak spordan uzak olduğumuzun bir göstergesi olarak da ifade edilebilir. Almanya'da sporcu sayısının nüfusa oranı %30 iken Türkiye'de %0.83 olması bunun göstergesidir (Karasüleymanoğlu, M.F. ve ark. 2005: 75-82). Amatör ve profesyonel sporcuların sporla doğrudan ilgilenmeleri zaten doğaldır.

Türkiye genç nüfus bakımından büyük bir potansiyel oluşturmaktadır. Bu potansiyel, ilk etapta spor kaynağı bakımından önemli bir avantaj olarak görülse de, sosyal gelişmişlik düzeyi açısından ele alındığında bu avantajın kullanılmadığı görülmektedir (Ünsal, B. Ramazanoğlu, F. 2013).

Tablo 5'e göre sporun sosyal gelişime etkisi konusunda öğrenci gurubu % 80,50 etkili olduğunu ifade ederken, öğretmen gurubunun %73,50 ve esnaf gurubunun %82,50' sinin kısmen etkili olduğu görüşündedir. Özellikle öğretmenlerin sporun sosyal gelişime etkisi konusunda böyle bir görüş sergilemesi düşündürücüdür. Ayrıca oran olarak çok az da olsa sporun sosyal gelişime etkisi olmadığına inana öğretmenlerin olması, eğitim açısından kaygı vericidir. Profesyonel sporcu gurubunun %55 oranında etkili olduğu görüşü sevindiricidir. Ancak aynı gurubun %20 oranında etkili olmadığı görüşü ise bu gurubun genel anlamda sporun sosyal fonksiyonları konusunda yeterli bilgi sahibi olmadıklarının bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

Okullar çeşitli sportif ve kültürel faaliyetlerle, öğrencilere eğlenme, spor yapma ve değişik gruplarla tanışıp kaynaşma fırsatları sunmaktadır. Özellikle taşradan gelen öğrenciler arkadaş ve çevre edinerek sosyal gruplar kurmaktadır. Ancak tüm öğrencilerin bu tür faaliyetlere katılmamaları ya da katılmaktan çekinmeleri ülke açısından sosyal bir kayıptır.

Öğretmenler üniversite bitirmiş insanlar olarak sosyal olması gereken kişilerdir. Dolayısıyla öğrencilerin de sosyalleşmesine örnek olmaları gereken eğitimcilerdir. Amatör ve profesyonel sporcu gruplarının, sırf rekabete dayalı ve kazanma hırsıyla spor yapıyor olmaları, onların böyle bir anlayışa sahip olmalarına neden olabilir. Esnaf gurubunun sporun sosyal gelişime kısmen etki yaptığına %82,50 oranında inanmamaları, sporun değişik insan grupları ile tanışmalarında, dolayısıyla müşteri kazanmalarında önemli olduğu görüşünden kaynaklanabilir. Nitekim Koca ve Bulgu konuyu destekler mahiyette, spor deneyiminde beden ve fiziksel performansın üst düzeyde önemli olması, spor ortamını toplumsal cinsiyet ideolojilerinin yapılanması ve doğrulanması için güçlü bir ortam haline getirmektedir şeklinde değerlendirmektedir (Koca, C. Bulgu, N. 2005: 163-184).

Tablo 6'ya göre, sporun ruhsal gelişime etki ettiği konusunda, öğrenci gurubu %64,00, öğretmen gurubu %40,00 oranında etkili olduğuna inanmaktadırlar. Ancak öğretmenlerin %45,00 oranında kısmen etkili olduğuna ve %15,00 oranında da etkili olmadığı görüşünde olmaları eğitim açısından diğer bir kayıp olarak görülebilir. Öğretmenlerin sporun ruhsal fonksiyonlarını yeteri kadar tanımamış olmaları önemli bir eksikliktir. Esnaf gurubu da %70,00 oranında sporun ruhsal gelişime etkisi konusunda kısmen etkilidir görüşündedir.

Ruhsal yönü gelişmiş insan, başkalarının haklarına saygılı, toplum düzenine uyan, yenme ve yenilmeyi benimseyen, olumlu, kendisi ile barışık, tutarlı, dengeli davranışlar gösteren insandır. Öğrencilerin çoğunlukla sporun ruhsal gelişime olumlu etki yaptığına inanmaları, sevindiricidir. Ancak öğretmen gurubunun yüksek oranda sporun ruhsal gelişime etkisinin olduğuna inanmasına karşılık, %3,00 oranında da olsa öğretmenlerin sporun ruhsal gelişime etkisi olmadığı görüşüne sahip olması düşündürücüdür. Oysa spor bireyin dinamik sosyal çevrelere katılımı sağlayan bir sosyal etkinlik olması özelliğiyle kişinin sosyalleşmesinde önemli bir role sahiptir (Küçük, V. Koç, H. 2004).

Tablo 7' ye göre sporun sorun çözmede öğrenci gurubunun %67,50 oranında etkili görürken, öğretmen gurubunun %58,00 oranında kısmen etkili görmeleri anlamlıdır. Özellikle öğretmenlerin %25,00 oranında sporun sorun çözmede etkisinin olmadığına inanmaları, bu

anlamda sporu yeterince anlamadıklarından kaynaklanabilir. Aynı durum esnaf, amatör ve profesyonel sporcu gurupları için de geçerlidir.

Karabulut ve Ulucan'a göre spor yapan bireylerin, yapmayanlara göre problemlerle karşılaştıklarında daha esnek ve rahat oldukları söylenebilir. Zor şartlarda kendine güvenen, sabırlı, insan ilişkileri iyi, lider özellikli, disiplinli kısacası güçlü kişilik özelliklerine sahip bireyler ayakta kalabilir (Karabulut, E. O. Ulucan, H. 2011). Profesyonel olarak spor yapanların %25 oranında sporun sorunlarından uzaklaştırmanın aksine sorun yarattığını düşünmektedirler. Profesyonel sporcuların böyle düşünmesi, işlerinin baskı altında ve zaten sorunun kendisi olmasından kaynaklanmış olabilir.

Tablo 8'e göre, sporun verimliliğe etkisi konusunda esnaf gurubunun %80,00 oranında kısmen etkili görmeleri önemlidir. Öğrencilerin %62,50, Öğretmenlerin %60,50 ve profesyonel sporcuların %47,50 oranında sporun verimliliğe etkisi vardır demeleri, olumlu olarak kabul edilebilir.

Ancak öğrencilerin %13,00, öğretmenlerin %14,50 ve profesyonel sporcuların %22,14 oranında sporun verimlilik konusunda etkili olmadığına inanmaları, eğitim açısından bir kayıp olarak kabul edilebilir. Amatör sporcuların %25,00 ve profesyonel sporcuların %22,50 oranında etkili olmadığına inanmaları, onların işleri gereği psikolojik, ruhsal ve zihinsel baskı içinde olmalarından kaynaklanmış olabilir. Oysa Yıldırım ve Bayrak, bireylerde sosyal bütünleşme ve sosyal yeteneklerin geliştirilmesine takım oyunları ve sporlarının yardımcı olduğunu ifade ederek fiziksel olarak aktif bireylerin daha yüksek akademik verimliliğe sahip oldukları belirtmektedir (Yıldırım, M. Bayrak, C. 2017).

Tablo 9'a göre, öğrencilerin (%79,50) ve öğretmenlerin (%71,00) çoğunluğu sporun bir eğitim aracı olduğuna inanmaları olumludur. Aynı durumu esnaf gurubu ise çoğunlukla (%64,00) kısmen etkili olarak değerlendirmektedir. Amatör ve profesyonel sporcu gurubu için de durum aynı değerlerde kabul edilebilir. Ancak öğretmenlerin %8,50 oranında da olsa sporu bir eğitim aracı olarak görmemeleri eğitim açısından olumsuzluk olarak kabul edilebilir. Aslında spor eğitimin kendisidir, doğuştan ölüncüye kadar devam eden bir süreçtir. Bu itibarla öğretmen ve öğrenci guruplarının yüksek düzeyde sporun bir eğitim aracı olarak görmeleri doğaldır ve beklenen sonuçtur. Tel ve Köksalan eğitimi, ülkede düzenli olarak spor yapanların çoğalması ile o ülkenin uygar olmasının bir göstergesi olarak kabul etmektedirler (Tel, M. Köksalan, B. 2008).

Tablo 10'a göre, en dikkat çekici durum öğrenci gurubunun %27,50 ve öğretmen gurubunun da %35,00 oranında sporun kişilik gelişimine etkili olmadığı görüşleridir. Yine dikkat çeken bir görüş te, profesyonel sporcu gurubunun %65,00 oranında sporun kişilik gelişimine etkili olduğu görüşüdür.

İyi sporcu olmanın belli kıstasları vardır. Bunlar, iyi karaktere sahip olmak, iyi çalışmak, örnek davranışlar sergilemek aynı zamanda üstün performans göstermektir.

Öğrenci ve öğretmen gurubunun sporun kişilik gelişimine etkisi yoktur görüşünde olmaları anlamlıdır. Oysa konuyla ilgili araştırmalar, spor ve antrenman çerçevesindeki kişilik rolünün ne kadar önemli olduğunu göz önüne aldıklarını göstermektedir. 1980'de Williams, başarılı bayan sporcuların, normatif bayanın kişilik görüntüsüne nazaran açık bir şekilde farklı

olduğunu saptamıştır. Sporcu olmayanlarla kıyaslanan bayan sporcuların daha başarıya yönelen, bağımsız, saldırgan ve inatçı oldukları bulunmuştur (Tazegül, Ü. 2014).

Tablo 11'e göre öğrenci (%89,00) ve öğretmenlerin (%65,50) yüksek düzeyde, sporun akademik başarıyı olumlu yönde etkilediği görüşünde olması, sporun önemli bir eğitim aracı olduğuna inanmış olduklarını göstermektedir. Ancak öğretmenlerin az da olsa bu etkiye inanmamaları düşündürücüdür. Çünkü spor, sadece bedensel faaliyetler bütünü değildir. Aynı zamanda ruhsal ve zihinsel gelişimi de sağlamaktadır. Bu gelişimlerin sağlanması bireylerin düşünme yeteneklerini geliştirdiği kadar, karar verebilme yeteneklerini de geliştirir (Akandere, M. Özyalvaç, N.T. Duman, S. 2010).

Esnaf gurubunun (%75,00) kısmen etkili olduğuna inanması yanında %18,00 oranında etkisinin olmadığına inanmaları iş başarısı açısından bir kayıp olarak değerlendirilebilir.

Akandere ve arkadaşlarına göre, zorluklara meydan okuma, sabır-sebat, yaptığı işten zevk alma isteklendirme rolleri arasındadır ve bu faktörler uyumlu akademik davranışlar olarak kabul edilirler. Akademik başarı motivasyonu, bir fiili ustaca yapma, mükemmel olarak başarma, engellerin üstesinden gelme, diğerlerinden daha iyi yapma, başarısızlığa direnme, bir görevi başarmak için uğraşma, belirsiz durumlar arama olarak tanımlanmıştır (Akdere, M. Özyalvaç, N. T. Duman, S. 2010).

Tablo 12'ye göre, Ankete katılan deneklerin büyük çoğunluğu, sporun toplumsal barışta etkisi olduğunu kabul etmiştir. Spor evrenseldir. Dil, din, ırk gözetmeksizin herkesin eşit şartlarda bir araya gelmelerini sağlamaktadır. Ancak esnaf gurubunun %34 oranında sporun toplumsal barışta etkisinin olmadığı görüşünde olması düşündürücüdür.

Spor yapan bireylerin kurallara uyma zorunluluğu vardır. Kuralsız hareket hakem tarafından cezalandırılır hatta sporcu oyun dışı bırakılır. Bu nedenle sporcu, spor süresince kurallara uymak zorunda olduğunu bilir ve bu yönde hareket eder. Burada normların öğrenilmesi ve içselleştirilmesi sürecinde spor simülatör olarak görülebilmektedir. Bu kapsamda sporun önemli bir işlevi olarak karşımıza bütünleştirme fonksiyonu çıkmaktadır. Bu bütünleştirme fonksiyonu iki açıdan değerlendirilmelidir. Bunlardan birincisini toplumsal bütünleşmedir. Toplumsal bütünleşme ulusal düzeyde dayanışmayı, çeşitli ırklar, etnik gruplar, sınıflar arası kaynaşmayı, bütünleşmeyi, yakınlaşmayı sağlamak bakımından spor, toplumsal değişme yaratabilmektedir. Böylece spor bir barış aracı olmaktadır (Beşirli, H. 2016).

Sonuç olarak, teorik açıdan katkılarıyla insan eğitiminde önemli rol oynayan spor, pratikte aynı düzeyde anlaşılmamaktadır. Bir başka ifadeyle spor, meslek guruplarına göre farklılıklar arz etmekte, eğitime katkısı olduğunu söyleyenler kadar, katkısı olmadığı görüşünde olanlar da vardır.

Bu itibarla sporun eğitimsel fonksiyonları sadece teoride kalmamalı, uygulamada da hayata geçirilmelidir. Bunun için eğitim kurumları ve müfredatları yeniden gözden geçirilmeli, sportif uygulamalara daha çok yer verilmelidir.

KAYNAKLAR

- Akandere, M. Özyalvaç, N.T. Duman, S (2010). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (24), 1-10.
- Alpman, C. (1972), Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi,
- Başer, E. (1986). Performans Sporunda Psikolojinin Rolü, Uygulamalı Spor Psikolojisi, MGSB Yayınları-Ankara
- Beşirli, H. (2016), Bireyin Toplumsallaşması Sürecinde Spor, International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS), June, 2016; 2(1): 25-31
- Demirbolat. A (1988). Toplum ve Spor, Kadioğlu Matbaası-Ankara
- Karabulut, E.O. Ulucan, H. (2011). Yetiştirme Yurdunda Kalan Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi (Kırşehir ili örneği), Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,Cilt 12,Sayı 1, Nisan 2011,Sayfa 227-238
- Karahüseyinoğlu, M. F. Ramazanoğlu, F. Nacar, E., Savucu, Y. Ramazanoğlu, M. O. ve Altungül, O. (2005). Türkiye'nin spordaki konumunun bazı Avrupa ülkeleri ile karşılaştırılması. Doğu Anadolu Araştırmaları Dergisi, 3(3), 75-82. Retrieved from <http://web.firat.edu.tr/daum/default.asp?id=87>
- Koca, C. Bulgu, N. (2005). Spor ve Toplumsal Cinsiyet: Genel bir bakış, Toplum ve Bilim, 103, s.163-184.
- Küçük, V. Koç, H. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 9(1), 211-223.
- Özbaydar, S. (1983). İnsan Davranışlarının Sınırları ve Spor Psikolojisi, Altın Yayınları-İstanbul
- Selçuk, H. 819959, Eğitim Psikolojisi, Atlas Kitabevi, 1995
- Seyrek, H. (1991). Okul Öncesi Eğitimde Çocuk Oyunları, İzmir
- Singer, N. Dick, W. (1974), Teaching Physical Education A Systems Aprooch Boton
- Tazegül, Ü. (2014). Sporun Kişilik Üzerindeki Etkisinin Araştırılması, The Journal of Academic Social Science Studies, Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2352> Number: 25 , p. 537-544, Summer I 2014
- Tel, M. Köksalan, B. (2008), Öğretim Üyelerinin Spor Etkinliklerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi (Doğu Anadolu Örneği), Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt: 18, Sayı: 1 Sayfa: 261-278
- Tezcan, M. (1982). Boş Zamanların Değerlendirilmesi AUEBF Yayınları-Ankara
- Ünsal, B. Ramazanoğlu, F. (2013). Spor Medyasının Toplum Üzerindeki Sosyolojik Etkisi, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Şubat 2013 Cilt:2 Sayı:1 Makale No:04 ISSN: 2146-9199, Erişim: 11. 12. 2018
- Varış, F. 81985). Eğitim Bilimine Giriş. A. Ü. Basımevi - Ankara

Yetim, A. (2000). Sporun Sosyal Görünümü, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi V (200), 1: 63-72

Yıldırım, M. Bayrak, C. (2017) Üniversite Öğrencilerinin Spora Dayalı Fiziksel Aktivitelere Katılımları ve Yaşam Kalitelerinin Akademik Başarı ve Sosyalleşme Üzerine Etkisi (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Örneği) Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi: SS-SS [201] doi: 10.16986/HUJE.2017032928